

справедливості, підзвітності та прозорості. На цих принципах будується теоретична модель академічного письма, у якій використання ШІ може бути застосоване із дотриманням академічної доброчесності. Ця модель полягає в тому, щоб розмежувати роботу на фази, де використання ШІ дозволено, і фази, у яких роботу має робити тільки студент. Закладам освіти рекомендовано впровадити чіткі правила та механізми використання ШІ, а також системи централізованого контролю та огляду, що допоможуть у виявленні та вирішенні проблемних ситуацій.

Розглянувши дослідження і конкретні приклади, висновком стане те, що використання ШІ у сферах освіти можливе лише у чітких рамках, встановлених закладами освіти. Розділення роботи на частини, у яких можна використовувати різні узгоджені інструменти із штучним інтелектом. Це дозволить спростити складну ситуацію із ШІ-плагіатом та недоброчесним використанням штучного інтелекту.

Список використаних джерел

1. Chan C. K. Y. (2024). Students' misunderstanding of AI-facilitated plagiarism. *Computers & Education: Artificial Intelligence*. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10639-024-13151-7.pdf>
2. Smuha N. A. (2022). From a 'race to AI' to a 'race to AI governance'. *Law, Innovation and Technology*. https://www.reconstructingjudaism.org/files/nsmuha_humancondition.pdf

РОЗВИТОК РИТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПОЛІТОЛОГІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДІЛОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Мунтян Олександр Олександрович

кандидат філологічних наук, доцент

Кафедра філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну

Україна

У сучасному політичному просторі, який характеризується високим рівнем медіатизації, швидкістю поширення інформації та жорсткою конкуренцією ідей, уміння ефективно виступати публічно є однією з найважливіших професійних компетентностей політолога. Успішність політичного аналітика, експерта, радника чи публічного діяча значною мірою залежить не лише від глибини знань, а й від здатності переконливо, емоційно та аргументовано доносити свої думки до різної аудиторії. Саме тому навчання елементів публічного виступу під час вивчення дисципліни «Ділова українська мова» набуває стратегічного значення у підготовці майбутніх фахівців.

Публічний виступ політолога – це складний комунікативний акт, що поєднує політичну експертизу, риторичну майстерність, психологічну стійкість та високий рівень володіння українською мовою. Він вимагає не тільки чіткої структури та логіки, а й емоційного впливу, адаптації до аудиторії та вміння працювати в умовах стресу й критичних запитань.

У процесі вивчення ділової української мови студенти-політологи отримують унікальну можливість системно розвивати навички публічного мовлення завдяки інтегративному підходу. Курс поєднує теоретичне опанування політичної термінології, стилістики публічного дискурсу та нормативної мови з активними практичними формами навчання.

Особливе місце в підготовці посідає аналіз конкретних риторичних прийомів та їх свідоме застосування в політичному мовленні. Студенти детально вивчають і відпрацьовують найефективніші риторичні засоби, які активно використовуються в сучасному політичному дискурсі:

- Риторичне запитання – для залучення уваги та спонукання аудиторії до спільного мислення («Чи можемо ми називати себе європейською нацією, якщо корупція досі залишається нашою головною перешкодою на цьому шляху?»);
- Антитеза – для створення яскравого контрасту («Не популізм, а професіоналізм. Не обіцянки, а конкретні результати»);
- Градація – для емоційного наростання впливу («Це не просто вибір. Це – рішення. Це – історичний шанс для нашого покоління»);
- Анафора (повтор на початку) – для створення ритму та емоційного наголосу («Ми хочемо змін. Ми вимагаємо справедливості. Ми будуємо нову Україну»);
- Метафора та порівняння – для створення яскравих образів («Сьогодні наша економіка – це не просто цифри у звіті, а поранений воїн, якому потрібна не лише допомога, а й радикальна системна реабілітація»);
- Епітети та гіпербола – для посилення емоційного забарвлення.

Під час занять студенти проводять глибокий риторичний аналіз промов відомих українських та зарубіжних політиків (В. Зеленського, В. Орбана, Е. Макрона, У. Черчилля та ін.), виявляють використані прийоми, оцінюють їхню ефективність і потім створюють власні тексти виступів, свідомо застосовуючи ті самі техніки.

Практична підготовка базується на симуляційних технологіях: модельних парламентських дебатах, прес-конференціях, публічних презентаціях політичних програм, виступах перед різними цільовими аудиторіями (молодь, пенсіонери, бізнес, міжнародні партнери) та імітаціях телевізійних ток-шоу. У цих форматах студенти відпрацьовують структуру виступу, техніки утримання уваги, роботу з контраргументами та швидке реагування на запитання.

Велика увага приділяється просодичним характеристикам (темп, інтонація, паузи, сила голосу) та невербальним засобам (зоровий контакт, жестикуляція, постава). Ефективним інструментом є регулярна відеофіксація виступів студентів із подальшим детальним самоаналізом, взаємооцінюванням і професійним розбором під керівництвом викладача. Такий рефлексивний підхід

сприяє розвитку метакогнітивних навичок і формуванню свідомого ставлення до власного публічного іміджу.

Таким чином, системне навчання елементам публічного виступу, зокрема через поглиблений аналіз і практичне застосування конкретних риторичних прийомів у процесі вивчення ділової української мови, є потужним чинником формування професійної компетентності студентів-політологів. Воно забезпечує органічний синтез мовленнєвої культури, риторичної майстерності та політичної аналітики. Подальше вдосконалення методики викладання з акцентом на риторичну та комунікативну підготовку дозволить підготувати нове покоління українських політологів – впевнених, переконливих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному рівнях.

Список використаних джерел

1. Мунтян, О. О. (2023). Риторика ділового спілкування. Актуальні питання гуманітарних наук, 66(2), 151–154.
2. Мунтян, О. (2023). Способи мовленнєвого впливу під час ділового спілкування. Наукові праці Міжнар. академії управління персоналом. Філологія, 2(7), 58–63.

GLOBAL SKILLS AND ENGLISH LANGUAGE TEACHING

Pasichnyk Maryna

Senior lecturer

Department of Foreign Language Training, European

Integration and International Cooperation

V.N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine

Globalization and rapid technological development have significantly transformed the goals of modern education. In the twenty-first century, English language teaching (ELT) is no longer limited to grammar acquisition and communicative competence; it increasingly aims to develop global skills that enable learners to participate effectively in multicultural and multilingual contexts. Global skills generally include critical thinking, intercultural communication, collaboration, creativity, digital literacy, and problem-solving abilities. Recent educational research highlights the growing integration of these competencies into ELT curricula worldwide [1].

The concept of global skills is closely related to the idea of global citizenship education. Scholars argue that English has become a global lingua franca used by multilingual speakers in diverse international settings rather than exclusively by native speakers [2]. Consequently, ELT has experienced a shift from native-speaker-oriented models toward more inclusive approaches that emphasize intercultural awareness and communicative flexibility. Research on Global Englishes demonstrates that learners